

The Development of Student Activities in Private Higher Education Institutions in the Three Southern Border Provinces

Komaruding Sohniyada

M.A. (Social Development Administration), Graduate Student
Department of Social Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences
Prince of Songkla University, Pattani Campus

Prachuab Tongsri

Ph.D. (Development Education), Lecturer
Department of Social Sciences, Faculty of Humanities and Social Sciences
Prince of Songkla University, Pattani Campus

Received : January 17, 2019/ **Revised :** March 29, 2019/ **Accepted :** April 17, 2019

Abstract

The purposes of this research were to explore predicament the Student Activities and to find ways the development of student activities in private higher education institutions in the three southern border provinces. This research were mixed method research. A sample was divided into 2 groups as follows : 1. The students in private higher education institutions in the three southern border provinces year 1-4 students, academic year 2017 in every faculties 343 cases by stratified random sampling 2. Personnel management concerning student activities, the students leader by purposive sampling 10 cases include president of the student administration organization, student club, in academic year 2017 overall 20 cases.

Research Instrument were questionnaire and group chat to predicament the student activities according to the standard of Office of the Higher Education Commission (TQF) comprehensive 5 aspects are : 1. Promotion activities desirable characteristics which determined by the institution. 2. Service activities and save environment 3. Cultural arts promotion activities 4. Sport activities and health promotion 5. Activities to strengthen morality and ethics. Data was analyzed using statistics percentages average values and content analysis. The findings indicated that 1. Management condition of student activities in private higher education institutions in the three southern border provinces overall status and each aspect at high level. 2. Development guidelines the student activities according to the standard which comprehensive 5 aspects found that 1. Promotion activities desirable characteristics which determined by the institution was private higher education should be an exchange platform the academic knowledge of student group to be a channel in transferring knowledge from doing activities among students themselves. 2. Service activities and save environment should be conducive to community development, create harmony, good access to groups of people in the community. 3. Cultural arts promotion activities with acceptance multiculturalism international students can be compatible without conflict Islamic principle. 4. Sport activities and health promotion, private higher education should add sports equipment which students pay special attention, to be played thoroughly with good maintenance, to be able to promote long-term health 5. Activities to strengthen morality and ethics. 5. Activities to strengthen morality and ethics should provide variety of formats and insert morality and ethics in life to create an atmosphere “my institution my heaven” sustainable.

Keywords: Student Activities, Private Higher Education Institutions, Three Southern Border Provinces

การพัฒนากิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กอมารุดิง โชะนิยาตะ

ศศ.ม.(การบริหารการพัฒนาสังคม), นักศึกษาปริญญาโท
ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

ประจวบ ทองศรี

ค.ด.(พัฒนศึกษา), อาจารย์
ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

วันรับบทความ : 17 มกราคม 2562/ วันแก้ไขบทความ : 29 มีนาคม 2562/
วันตอบรับบทความ : 17 เมษายน 2562

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษา และหาแนวทางการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method Research) กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยแบ่งเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้ กลุ่มที่ 1 คือ นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2560 ทุกคณะจำนวนทั้งสิ้น 343 คน ใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified random sampling) และกลุ่มที่ 2 ผู้บริหารบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมศึกษานักศึกษา โดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 10 คน ประกอบด้วย นายกองค์การบริหารนักศึกษาสโมสรนักศึกษา และชมรมนักศึกษา ประจำปีการศึกษา 2560 รวมทั้งสิ้น 20 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม และแบบสนทนากลุ่ม ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (TQF) ที่ครอบคลุม 5 ด้าน ได้แก่ 1) กิจกรรมด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่กำหนดโดยสถาบัน 2) กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีน้ำเงิน 3) กิจกรรมส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม 4) กิจกรรมด้านกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพและ 5) กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าร้อยละและวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยรวมและในแต่ละด้านอยู่ในระดับมาก และ 2) แนวทางการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานที่ครอบคลุม 5 ด้าน พบว่า 1) กิจกรรมด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่กำหนดโดยสถาบันคือ สถาบันอุดมศึกษาควรมีเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการของกลุ่มนักศึกษาเพื่อเป็นช่องทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการทำกิจกรรมระหว่างนักศึกษาตนเอง 2) กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีน้ำเงินควรเอื้อต่อการพัฒนาชุมชน สร้างความสามัคคีและสามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลในชุมชนได้ดี 3) กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมที่มีการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมและนักศึกษาต่างชาติสามารถเข้ากันได้โดยไม่ขัดกับหลักการอิสลาม 4) กิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ สถาบันอุดมศึกษาควรเพิ่มอุปกรณ์กีฬาที่นักศึกษาให้ความสนใจเป็นพิเศษให้ได้มีการเล่นอย่างทั่วถึงและมีการบำรุงรักษาที่ดี เพื่อสามารถส่งเสริมสุขภาพในระยะยาว และ 5) กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมนั้นควรจัดรูปแบบที่หลากหลายและสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตเพื่อเกิดบรรยากาศ “สถาบันของฉัน สวรรค์ของฉัน” แบบยั่งยืน

คำสำคัญ: กิจกรรมนักศึกษา, สถาบันอุดมศึกษาเอกชน, สามจังหวัดชายแดนภาคใต้

บทนำ

สถาบันอุดมศึกษาเป็นสถาบันทางสังคมซึ่งมีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การจัดการการศึกษาในระดับนี้มุ่งเน้นพัฒนาความเจริญงอกงามทางสติปัญญาและความคิดอันจะนำไปสู่ความก้าวหน้าทางวิชาการมุ่งที่จะสร้างสรรค์กำลังคนในระดับวิชาชีพชั้นสูงเพื่อพัฒนาสังคมและมุ่งพัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ด้วยคุณธรรมจริยธรรม เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอันมีคุณค่าต่อตนเองสังคมและประเทศชาติ ดังนั้นการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาประเทศอย่างมากเพราะการศึกษาในระดับนี้มุ่งเน้นการพัฒนาบุคคลทั้งด้านสติปัญญา อารมณ์ ร่างกาย สังคม จิตใจ และคุณธรรมเพื่อให้เป็นกำลังที่สำคัญในการสร้างสรรค์และพัฒนาประเทศ (สำเนา ขจรศิลป์, 2533)

การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีปรัชญาหรือปณิธานเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณลักษณะสำคัญ 2 ประการ คือ 1. เป็นกำลังคน (Manpower) คือการผลิตบัณฑิตเพื่อตอบสนองทางด้านมาตรฐานวิชาการ/วิชาชีพและความต้องการของสังคม 2. เป็นคนที่สมบูรณ์ (Manhood) คือการผลิตบัณฑิตให้เป็นคนที่มีความสมบูรณ์พร้อมมีสุขภาพและบุคลิกดีมีสมรรถภาพสูงและเป็นบุคคลที่พึงประสงค์ของสังคม ดังนั้นสถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องมีการบริหารจัดการอุดมศึกษาด้วยการขับเคลื่อนนโยบาย วิสัยทัศน์ปี 2559 ด้วยการพัฒนากำลังคนเพื่อการพัฒนาชาติตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11 (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2557)

สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจหลักที่ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ประการ ได้แก่ การเรียนการสอน (การผลิตบัณฑิต) การผลิตผลงานวิจัยการให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ในบริบทของการผลิตบัณฑิตนั้น งานกิจกรรมนักศึกษาหรืออาจเรียกให้สมบูรณ์ว่า “งานพัฒนากิจกรรมนักศึกษา” นับเป็นบทบาทหลักอีกประการหนึ่งที่มหาวิทยาลัยต้องส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดขึ้นในสถาบันให้นักศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ก้าวสู่การเป็นบัณฑิตที่มีศักยภาพสมบูรณ์พร้อมในสังคมทั้งทางด้านร่างกายสังคมอารมณ์และสติปัญญานั้นเอง การจัดการศึกษาในระดับอุดมศึกษาจึงต้องดำเนินการทั้งการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างพัฒนาความรู้ทางวิชาการ/วิชาชีพ และสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา เพื่อพัฒนากิจกรรมนักศึกษา

ให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีคุณภาพและสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (สุริยา เสถียรกิจอำไพ, 2551)

พระราชบัญญัติการศึกษา พ.ศ. 2542 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้คุณธรรมจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและเป็นผู้ที่มีประโยชน์ต่อชุมชนและสังคม (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2548)

สถาบันอุดมศึกษาจะต้องตระหนักและให้ความสำคัญคือการผลิตบัณฑิตที่ยกระดับเพื่อให้เป็นผู้มีความรู้คู่คุณธรรม ดังนั้นการจัดการศึกษาไม่ควรเน้นแต่ความรู้หรือความเป็นเลิศทางวิชาการแต่เพียงอย่างเดียวจะต้องเน้นถึงความเป็น “คนดี” โดยใช้กิจกรรมเป็นเครื่องมือทางการศึกษาในการพัฒนาบัณฑิต (จรินทร์ ธานีรัตน์, 2538) มหาวิทยาลัยได้ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดกิจกรรมของนักศึกษา ในรูปแบบต่าง ๆ อย่างกว้างขวางและหลากหลาย ทั้งกิจกรรมองค์การบริหารกิจกรรมนักศึกษา กิจกรรมสโมสรนักศึกษาคณะ กิจกรรมชมรม กิจกรรมกีฬา กิจกรรมชุมนุม และกิจกรรมตามกลุ่มสนใจต่าง ๆ โดยกำหนดรูปแบบของกิจกรรม การติดตามและประเมินผลกิจกรรมและการจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนการทำกิจกรรมนักศึกษาจากสถาบันอย่างเต็มที่

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้ว่ากิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาและมีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาอย่างต่อเนื่อง แผนพัฒนาอุดมศึกษา ฉบับที่ 11 ระบุไว้ว่าอุดมศึกษาไทยต้องมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดเพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาวิกฤติและชี้แนะการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่น โดยเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งขึ้นภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและต้องส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ ผลิดกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดแรงงานสามารถทำงานเพื่อดำรงชีพตนเองและเพื่อช่วยเหลือสังคม มีคุณธรรม มีความรับผิดชอบ และมีสุขภาวะทั้งร่างกายและจิตใจ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2556)

มหาวิทยาลัยฟาฏอนี เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งเดียวในจังหวัดชายแดนภาคใต้และเป็นสถาบัน

อุดมศึกษาเอกชนอิสลามแห่งแรกในประเทศไทย ที่ได้รับการสถาปนาขึ้นโดยนักวิชาการมุสลิมและผู้ทรงคุณวุฒิด้านอิสลามศึกษาในภูมิภาคและเป็นหน่วยงานหนึ่งของมหาวิทยาลัยที่มีภารกิจหลักในการส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ตลอดจนเกิดพัฒนาการทางบุคลิกภาพที่เหมาะสมสอดคล้องกับอัตลักษณ์บัณฑิตที่มีภาวะผู้นำ คุณธรรมจริยธรรม และมุ่งพัฒนาสังคมสันติสุข (สำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, 2559) มีเจตนารมณ์ในการส่งเสริมและพัฒนาด้านอิสลามศึกษาและศาสตร์แขนงต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุณภาพตามมาตรฐานสากล เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมและความคาดหวังในการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาภูมิภาค ผลิดักำลังคนระดับปัญญาชนของท้องถิ่นและประเทศที่กำลังพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ตลอดจนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกยุคโลกาภิวัตน์ รวมทั้งเป็นการสนองตอบนโยบายของรัฐ ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, 2558) มหาวิทยาลัยฟาฏอนีได้จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์สำคัญคือ เพื่อพัฒนา นักศึกษาให้มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในศาสนาเป็นแบบอย่างที่ดีโดยมีนโยบายในการจัดการศึกษาและสร้างสิ่งแวดล้อมที่เน้นการสร้างชีวิตก่อนอาชีพและมุ่งมั่นในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาทั้งด้านสติปัญญา จิตวิญญาณ อารมณ์ ร่างกายและสังคม (สำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, 2559)

จากสภาพปัญหาอุปสรรคในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา พบว่าการส่งเสริมกิจกรรมนักศึกษาประสบปัญหาบางประการ ปัญหาที่เป็นประเด็นสำคัญ คือ นักศึกษาบางส่วนยังไม่เข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา และให้ความสนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้นอยู่น้อยมาก และบางส่วนยังไม่ทราบกระบวนการตลอดจนยังไม่เห็นความสัมพันธ์ของกิจกรรมกับการประกันคุณภาพ (สำนักแผนและประกัน

คุณภาพนักศึกษา 2559) ทั้งนี้เนื่องจากการจัดกิจกรรม นักศึกษายังประสบปัญหาและอุปสรรคบางประการโดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบการจัดการโครงการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารจัดการด้านกิจกรรมนักศึกษาของผู้นำนักศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรม นักศึกษาตลอดจนยังขาดการติดตามวัดผลประเมินผลโครงการที่ชัดเจนประกอบกับกระแสโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในขณะที่การพัฒนา นักศึกษานั้นมีความสำคัญอย่างยิ่งที่สถาบันต้องให้ความสำคัญในการผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้ที่มีความพร้อมทุก ๆ ด้าน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาเรื่องแนวทางในการพัฒนากิจกรรมของนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งได้แก่ มหาวิทยาลัยฟาฏอนี เป็นสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแห่งเดียวในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมุ่งหวังว่าสถาบันจะสามารถพัฒนานักศึกษาให้มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรม ยึดมั่นในหลักการศาสนา เป็นแบบอย่างที่ดีต่อสังคม ใฝ่สันติ มีความรอบรู้ทั้งในศาสตร์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิต สามารถพัฒนาศักยภาพตามความสนใจของตนเองเพื่อพัฒนานักศึกษาให้เป็นผู้ที่มีความสมบูรณ์นำไปสู่การเป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์พร้อมที่จะเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อหาแนวทางการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดดังนี้

สภาพการจัดการกิจกรรมนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ตามเกณฑ์มาตรฐานสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (TQF) 5 ด้าน

1. กิจกรรมส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ที่กำหนดโดยสถาบัน
2. กิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีงแวดล้อม
3. กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
4. กิจกรรมด้านกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ
5. กิจกรรมด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

แนวทางการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาของสถาบัน อุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

วิธีการศึกษา

การดำเนินการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยแบบผสม (Mixed Method) ประกอบด้วยการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อศึกษาสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษา ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อหาแนวทางการพัฒนา กิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ การดำเนินการวิจัยดังนี้

ด้านประชากร ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้แบ่งกลุ่มประชากรออกเป็น 2 กลุ่มประกอบด้วย

การวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างศึกษาที่ใช้ในการวิจัยแบบเจาะจงโดยพิจารณาจาก ผู้บริหาร 5 คน อาจารย์หรือบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานกิจกรรมนักศึกษา ของสถาบัน ซึ่งเป็นบุคคลที่ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษาโดยตรงรวมทั้งสิ้น 9 คนประกอบด้วย

1) รองอธิการบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหรือผู้แทนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษาจำนวน 1 คน

2) รองคณบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษาหรือผู้แทนที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนักศึกษาจำนวน 4 คน

3) เจ้าหน้าที่งานกิจกรรมนักศึกษาจากส่วนกลาง (สำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษา) จำนวน 1 คน และเจ้าหน้าที่งานกิจกรรมนักศึกษาระดับคณะ จำนวน 4 คน รวมทั้งหมด จำนวน 5 คน

4) ผู้นำนักศึกษาจำนวน 10 คน ประกอบด้วยนายกองค์การบริหารนักศึกษา 1 คน สโมสรนักศึกษา 4 คณะ จำนวน 4 คน ชมรมนักศึกษาจำนวน 5 คน

การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักศึกษา ชั้นปีที่ 1-4 ปีการศึกษา 2559 ประกอบด้วยคณะอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และคณะศึกษาศาสตร์ จำนวนทั้งสิ้น 3,389 คน โดยประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตารางเครซีเมอร์แกน Krejcie and Morgan (1970) ซึ่งได้กลุ่มตัวอย่างเท่ากับ 343 คน และใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบชั้นอย่างเป็นสัดส่วน (Stratified random sampling) โดยได้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ดังตาราง 1

ตาราง 1 จำนวนประชากรกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามคณะ

คณะ	จำนวนนักศึกษา (คน)					จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
	1	2	3	4	รวม	รวม
อิสลามศึกษาและนิติศาสตร์	149	160	131	410	850	85
คณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์	296	226	266	626	1,414	144
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	58	69	57	117	301	31
คณะศึกษาศาสตร์	259	156	167	242	824	85
รวม	762	611	621	1395	3,389	346

ที่มา : สำนักบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี, 2559

ขอบเขตด้านเนื้อหา ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนากิจกรรมนักศึกษา สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ใน 5 ด้านประกอบด้วย

1. กิจกรรมวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

2. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์หรือรักษาสีน้ำเงิน
3. กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม
4. กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ
5. กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม

ขอบเขตด้านระยะเวลา ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย ได้ทำการศึกษาตั้งแต่เดือนตุลาคม 2559 ถึงพฤศจิกายน 2560

ขอบเขตด้านพื้นที่ ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัย จะศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือ และวิธีการหาประสิทธิภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ส่วนคือ แบบสอบถาม เกี่ยวกับการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการจัด กิจกรรมนักศึกษาและการจัดสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) เพื่อหาแนวทางการจัดกิจกรรม นักศึกษาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดน ภาคใต้ โดยมีขั้นตอนดังนี้

ส่วนที่ 1 (Focus group discussion)

ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารงานกิจกรรม นักศึกษาจำนวน 5 คน ประกอบด้วย รองอธิการบดีฝ่าย พัฒนาศักยภาพนักศึกษา หรือผู้แทนที่เกี่ยวข้องด้าน กิจกรรมนักศึกษารองคณบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษา หรือผู้แทนที่เกี่ยวข้องด้านกิจกรรม อาจารย์ เจ้าหน้าที่ งานกิจกรรมนักศึกษาระดับคณะจำนวน 4 คน ผู้นำ นักศึกษาจำนวน 10 คน เจ้าหน้าที่สำนักพัฒนาศักยภาพ นักศึกษาจำนวน 1 คน

ส่วนที่ 2 แบบสอบถาม (Questionnaire)

1. กำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างเครื่องมือในการเก็บ รวบรวมข้อมูลเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาเกี่ยวกับการ จัดพัฒนากิจกรรมนักศึกษาศาสนาอันอุดมศึกษาเอกชน ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้

2. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการ จัดกิจกรรมนักศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการสร้าง เครื่องมือในการวิจัย

3. ดำเนินการสร้างแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยนี้ ซึ่งแบ่งออกเป็นดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ การศึกษา คณะ ชั้นปี

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการจัดกิจกรรม ของนักศึกษาต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาใน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1. กิจกรรมวิชาการส่งเสริมคุณลักษณะ บัณฑิตที่พึงประสงค์

2. กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสี นวดล้อม

3. กิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรม

4. กิจกรรมกีฬาหรือการส่งเสริมสุขภาพ

5. กิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม

เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดหาแนวทางการพัฒนา จัดกิจกรรมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้

4. นำร่างแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้อาจารย์ ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไข

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา ความถูกต้องของเนื้อหาโดยคัดเลือกแต่เฉพาะข้อความ ที่ผู้เชี่ยวชาญลงความเห็นว่ายใช้ได้เท่านั้นโดยใช้เกณฑ์ ยอมรับของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านนำไปใช้เป็นข้อคำถามใน แบบสอบถามเพื่อพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์ ตรวจสอบและแก้ไขปรับปรุงด้านเนื้อหาและภาษาที่ใช้ ให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการวิจัยโดยการหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC)

6. นำแบบสอบถามไปปรับปรุงตามข้อเสนอแนะ ของผู้เชี่ยวชาญแล้วนำเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ พิจารณาตรวจสอบอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และความเที่ยงตรงด้านเนื้อหา

7. นำแบบสอบถามมาหาค่าโดยการหาค่าแบบ สัมประสิทธิ์อัลฟาค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.95 พบว่า

1. ด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่กำหนด โดยสถาบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.76)

2. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสี นวดล้อมอยู่ใน ระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.79) 3. ด้านศิลป วัฒนธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.78)

4. ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.88) และ 5. ด้านเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.81)

8. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วจัดพิมพ์ ฉบับจริงเพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยต่อไป

ผลการศึกษา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบ
แบบสอบถามจำแนกตามตัวแปรที่ศึกษา โดยหาค่า

คะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
(Standard Deviation)

ตาราง 2 จำนวนและค่าร้อยละของนักศึกษา จำแนกตามข้อมูลทั่วไป

ข้อมูลพื้นฐาน		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	เพศชาย	127	36.7
	เพศหญิง	219	63.3
รวม		346	100.0
คณะ	อิสลามศึกษาและนิติศาสตร์	85	24.6
	ศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์	145	41.9
	วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	31	9.0
	ศึกษาศาสตร์	85	24.6
รวม		346	100.0
ชั้น	ชั้นปีที่ 1	52	15.0
	ชั้นปีที่ 2	80	23.1
	ชั้นปีที่ 3	96	27.7
	ชั้นปีที่ 4	118	34.1
รวม		346	100.0

จากตาราง 2 พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นนักศึกษาศาสนาอิสลามศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่กำลังศึกษาชั้นปีที่ 1-4 ประจำปี 2559 จำนวนทั้งสิ้น 346 คน เพศหญิงมีจำนวนมากที่สุดจำนวน 219 คน คิดเป็นร้อยละ 63.3 ส่วนเพศชายมีจำนวนทั้งสิ้น 127 คน คิดเป็นร้อยละ 36.7 ทางด้านคณะที่สังกัดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้พบว่าส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาคณะศิลปศาสตร์และสังคมศาสตร์มากที่สุด จำนวน 145 คน คิดเป็นร้อยละ 41.9 คณะอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์ จำนวน 85 คน

คิดเป็นร้อยละ 24.6 คณะศึกษาศาสตร์ จำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.6 และนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 9.0 ตามลำดับ ทางด้านระดับชั้นปีของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 34.1 รองลงมาคือนักศึกษาชั้นปีที่ 3 จำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.7 นักศึกษาชั้นปีที่ 2 จำนวน 80 คน คิดเป็นร้อยละ 23.1 และนักศึกษาชั้นปีที่ 1 จำนวน 52 คน คิดเป็นร้อยละ 15.0 ตามลำดับ

ตาราง 3 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใน 5 ด้าน

ข้อ	กิจกรรม	ค่าสถิติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1.	ด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์	4.06	0.76	มาก
2.	ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงามสิ่งแวดล้อม	4.00	0.79	มาก
3.	ด้านศิลปวัฒนธรรม	4.00	0.78	มาก
4.	ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ	4.00	0.88	มาก
5.	ด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม	4.00	0.81	มาก
รวม		4.01	0.80	มาก

จากตาราง 3 แสดงสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใน 5 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.01$, S.D. = 0.80) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า 1.ด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ ที่กำหนดโดยสถาบันอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.76) 2. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงามสิ่งแวดล้อมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.79) 3. ด้านศิลปวัฒนธรรมอยู่ใน

ระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.78) 4. ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.88) และ 5. ด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.81)

ตอนที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ใน 5 ด้าน

ตาราง 4 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ด้านวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา (n = 346 คน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์			
1. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ มีความคิดสร้างสรรค์	4.16	0.79	มาก
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ทางด้านวิชาการตรงกับความต้องการและความสนใจ	3.99	0.72	มาก
3. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาเพิ่มพูนความรู้และทักษะทางวิชาการ วิชาชีพและประสบการณ์ตรงนอกเหนือจากการเรียนในชั้นเรียน	4.01	0.76	มาก
4. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.12	0.74	มาก
5. กิจกรรมเปิดโอกาสให้แสดงความสามารถ มีทักษะในการวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้อย่างถูกต้อง	4.05	0.79	มาก
รวม	4.06	0.76	มาก

จากตาราง 4 แสดงว่า สภาพการจัดกิจกรรม นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ในด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่ พึงประสงค์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.06$, S.D. = 0.76) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมด้านส่งเสริมคุณลักษณะ

บัณฑิตที่พึงประสงค์นั้นส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาส พัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการมีความคิด สร้างสรรค์ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.79) และต่ำสุดคือ กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาความรู้ ทางด้านวิชาการตรงกับความต้องการและความสนใจใน ระดับ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72)

ตาราง 5 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา เอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา (n = 346 คน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีงแวดล้อม			
1. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษามีจิตสำนึกที่ดีในการ ช่วยเหลือสังคมและชุมชน และรักษาสีงแวดล้อม	4.05	0.84	มาก
2. กิจกรรมเน้นให้นักศึกษาแสดงพัฒนาศักยภาพของ ตนเองและรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น	4.09	0.78	มาก
3. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนรู้และเข้าใจ สภาพที่แท้จริงของสังคมจากประสบการณ์โดยตรง รู้จักเสียสละประโยชน์ส่วนตนและส่วนรวม	3.99	0.76	มาก
4. กิจกรรมทางด้านบำเพ็ญประโยชน์ที่สอดคล้องกับ ความต้องการของนักศึกษาและชุมชน	3.93	0.77	มาก
5. กิจกรรมเปิดโอกาสได้ร่วมกันวางแผนการจัดกิจกรรม ร่วมกัน	3.98	0.82	มาก
รวม	4.00	0.79	มาก

จากตาราง 5 แสดงว่าสภาพการจัดกิจกรรม นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัด ชายแดนภาคใต้ในด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.0$, S.D. = 0.79) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับ มากโดยค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบำเพ็ญประโยชน์และ

รักษาสีงแวดล้อมนั้นกิจกรรมเน้นให้นักศึกษาแสดง พัฒนาศักยภาพของตนเองและรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.78) และต่ำสุดคือ กิจกรรมบำเพ็ญ ประโยชน์ที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา และชุมชน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.77)

ตาราง 6 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา (n = 346 คน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม			
1. กิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของนักศึกษา	3.83	0.81	มาก
2. กิจกรรมที่จัดขึ้นมีรูปแบบที่หลากหลายและน่าสนใจ	3.92	0.82	มาก
3. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมอิสลามเพื่อทำนุบำรุงและเผยแพร่วัฒนธรรมของมุสลิม	4.11	0.73	มาก
4. กิจกรรมปลูกฝังจิตสำนึกที่ดีต่อการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมอิสลาม	3.92	0.75	มาก
5. กิจกรรมที่ช่วยให้มีโอกาสสัมผัสกับศิลปวัฒนธรรมด้วยการปฏิบัติและเรียนรู้จริง เกิดภาคภูมิใจและซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมไทย	3.84	0.81	มาก
รวม	4.00	0.78	มาก

จากตาราง 6 แสดงว่าสภาพการจัดกิจกรรม นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม นักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดอิสลามเพื่อทำนุบำรุงและเผยแพร่วัฒนธรรมของชายแดนภาคใต้ในด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม โดยรวมมุสลิม ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.73) และต่ำสุดคือ กิจกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาทงด้านศิลปวัฒนธรรมที่สอดคล้องกับความต้องการรายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุดของนักศึกษา ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.81) ได้แก่ กิจกรรมด้านส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมนั้นส่งเสริมให้

ตาราง 7 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา (n = 346 คน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ			
1. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้และทักษะเกี่ยวกับการเล่นกีฬา	3.86	0.87	มาก
2. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาสมรรถภาพทางด้านร่างกาย และบุคลิกภาพของนักศึกษา	3.80	0.87	มาก
3. กิจกรรมปลูกฝังให้นักศึกษาเป็นคนรักการออกกำลังกาย มีทัศนคติที่ดีต่อการแข่งขันกีฬา	3.87	0.89	มาก

ตาราง 7 (ต่อ)

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา (n = 346 คน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ			
4. กิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาระหว่างสถาบัน	3.79	0.93	มาก
5. กิจกรรมปลูกฝังความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา และมีมารยาทในการเล่นกีฬา	3.94	0.88	มาก
รวม	4.00	0.88	มาก

จากตาราง 7 แสดงว่าสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.88) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ กิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพนั้นปลูกฝังความมีระเบียบวินัยเคารพกฎกติกา และมีมารยาทในการเล่นกีฬา ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.88) และต่ำสุดคือ กิจกรรมกิจกรรมส่งเสริม สนับสนุนให้นักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมด้านกีฬาระหว่างสถาบัน ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.93)

ตาราง 8 ค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้านเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม

การจัดกิจกรรมนักศึกษา	นักศึกษา (n = 346 คน)		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม			
1. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษามีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่น	4.13	0.78	มาก
2. กิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษาได้พัฒนาทักษะความเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี	4.11	0.76	มาก
3. กิจกรรมปลูกฝังให้นักศึกษายึดมั่นในหลักการศาสนา	4.16	0.78	มาก
4. กิจกรรมสามารถปกป้องนักศึกษาจากอบายมุขที่หลากหลายในสังคม	4.09	0.85	มาก
5. รูปแบบการจัดกิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ	3.97	0.88	มาก
รวม	4.00	0.81	มาก

จากตาราง 8 แสดงว่าสภาพการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ในด้านเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.81) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมาก โดยค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่กิจกรรมด้านเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรมนั้น ปลูกฝังให้นักศึกษายึดมั่นในหลักการศาสนา ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.78) และต่ำสุดคือ รูปแบบการจัดกิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.88)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากผลการรวบรวมและสรุปความคิดเห็นจากข้อคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติม โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการวิเคราะห์เนื้อหาแล้วนำเสนอผลการวิจัย ตามข้อเสนอแนะให้ที่ประชุมทราบก่อน Focus group

1. ด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหน่วยงานหลักในการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาเฉพาะ คือ สำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษาและมีการกระจายการพัฒนานักศึกษาสู่ระดับคณะโดยมีหน่วยงานพัฒนาศักยภาพนักศึกษาแต่ละคณะมีเจ้าหน้าที่ฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษาประจำคณะทำหน้าที่กำกับดูแลให้คำปรึกษา มีระบบการดูแลนักศึกษากลุ่มเสี่ยงดูแลกิจกรรมนักศึกษาโดยรวมทั้งระดับคณะ และสถาบัน มีการพัฒนาประสบการณ์ทางวิชาชีพแก่นักศึกษาในรูปแบบที่แตกต่างกัน กิจกรรมด้านส่งเสริมลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์เป็นกิจกรรมที่เน้นคุณธรรม จริยธรรมที่มุ่งให้นักศึกษายึดมั่นหลักการศาสนา หรือกิจกรรมที่ให้ความรู้ ความชำนาญ หรือประสบการณ์ต่างๆ มีความสมบูรณ์ทั้งวิชาการ วิชาชีพ และวิชาชีพ เพื่อให้นักศึกษาสามารถประกอบอาชีพได้อย่างเหมาะสมสุจริตและเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคต จากการสะท้อนปัญหาของเจ้าหน้าที่งานพัฒนาศักยภาพนักศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดกิจกรรมยังมีความหลากหลายและไม่น่าสนใจรวมทั้งการประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง

2. ด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการส่งเสริมการจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม ฝึกให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตัว เพื่อประโยชน์ส่วนร่วม กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมเป็นกิจกรรมลักษณะการอาสาชุมชน ซึ่งพบเห็นได้ในโครงการต่าง ๆ เช่น โครงการอาสาช่วยเหลือผู้ประสบอุทกภัย โครงการรณรงค์ใส่หน้ากากอนามัย มีการระดมทุนนักศึกษาเพื่อช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยาก ทั้งชุมชนภายในและภายนอก การจัดกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม ตลอดจนการจัดค่ายอาสาต่าง ๆ ที่จัดขึ้น จากการที่ผู้นำนักศึกษาและเจ้าหน้าที่งานพัฒนาศักยภาพนักศึกษา

ร่วมกันเสนอปัญหาการจัดกิจกรรมในด้านบำเพ็ญประโยชน์พบว่า กิจกรรมนักศึกษาที่จัดในระดับคณะ และมหาวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นโครงการที่ผ่านการอนุมัติของคณะ สถาบัน แต่มีบางกิจกรรมที่เกิดขึ้นเพื่อตอบสนองเหตุการณ์เฉพาะหน้า เช่น ไปช่วยซ่อมแซมบ้านให้กับชาวบ้านที่ถูกไฟไหม้บ้าน เยี่ยมเยียนหญิงชราที่ถูกขยไม่ยอมดูแลหรือไปช่วยทำความสะอาดสำนักงานที่ถูกน้ำท่วมขัง เป็นต้น เหตุการณ์ที่ต้องการความช่วยเหลือส่วนใหญ่เป็นภาวะฉุกเฉินจะเป็นการทำในลักษณะจิตอาสา ไม่มีงบประมาณ ไม่มีโครงการ สถาบันยังไม่มีโครงการเพื่อสำรองงบประมาณในลักษณะดังกล่าว หรือมีบ้างแต่ยังน้อยอยู่ ทำให้บางโอกาสนักศึกษาเสียสละระดมเงินส่วนตัวเพื่อช่วยเหลือและบำเพ็ญประโยชน์

3. ด้านส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรม กิจกรรม

ด้านส่งเสริมศิลปและวัฒนธรรมเป็นกิจกรรมให้ความรู้ที่ครอบคลุมไปด้วยศาสตร์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำรงชีวิตในสังคมให้มีความสุข จากปัญหาที่สรุปได้จากการสนทนากลุ่ม พบว่ารูปแบบการจัดกิจกรรมยังมีความหลากหลายเท่าที่ควร ทั้งนี้ ทางคณะ สถาบัน ควรจัดให้มีความหลากหลาย เพื่อเป็นที่ยอมรับและให้ความไว้วางใจของชุมชน บุคลากรและนักศึกษาในการเข้าร่วม ซึ่งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสถาบันที่ยึดหลักกับคำสอนทางศาสนา และศิลปวัฒนธรรมที่จัดขึ้นต้องสอดคล้องกับหลักการ

4. ด้านกีฬาหรือส่งเสริมสุขภาพ สถาบัน

อุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการส่งเสริมกิจกรรมด้านกีฬาหรือส่งเสริมสุขภาพของนักศึกษา โดยไม่ได้ปลูกฝังการแพ้นะ แต่จะเน้นการสร้างสัมพันธ์ภาพไมตรีต่อหมู่นักศึกษา การจัดโครงการ/กิจกรรมด้านกีฬาและส่งเสริมสุขภาพ สามารถส่งเสริมพัฒนานักศึกษาด้านความสามัคคีและกระชับความสัมพันธ์ในรูปแบบอิสลาม ปัญหาที่พบคือการสานสัมพันธ์ระหว่างนักศึกษายังไม่เห็นภาพชัดเจน เพราะยังมีการเกาะกลุ่มอยู่ โดยเฉพาะมุสลิมะห์ นอกจากนี้อุปกรณ์กีฬายังไม่เพียงพอกับความต้องการนักศึกษา โดยเฉพาะบางชนิดยังมีข้อจำกัดอยู่ เช่น กีฬายิงธนู เป็นต้น มหาวิทยาลัยมีการส่งเสริมการออกกำลังกายเพื่อสุขภาพและผ่อนคลายความเครียดให้กับนักศึกษาโดยจัดสถานที่การเล่นให้กับนักศึกษาซึ่งมีการแยกสถานที่ระหว่างชายหญิงชัดเจน สถาบันได้จัดสถานที่ออกกำลังกาย

เฉพาะสำหรับนักศึกษาหญิงเป็นลานกีฬาทั้งในร่มและกลางแจ้ง

5. ด้านเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม

สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนานักศึกษาสู่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพในสังคมอย่างจริงจัง ได้มีการดำเนินงานเกี่ยวกับประสิทธิผลของการปฏิบัติตามคุณธรรมจริยธรรม นักศึกษามีแนวทางในการดูแลนักศึกษาให้ปฏิบัติตามคุณธรรมและวินัยนักศึกษา มีระบบอาจารย์ที่ปรึกษาที่คอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับระเบียบ ข้อบังคับ และบริการต่างๆของมหาวิทยาลัยและชุมชน มีระบบติดตามดูแลกลุ่มเสี่ยงอย่างใกล้ชิด เพราะถือว่าการสร้างคนถือเป็นภารกิจหนักที่สถาบันรับ

6. การดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาของ

สถาบันในภาพรวม สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ มีความตระหนักถึงพันธกิจหลักและนโยบายในการผลิตบัณฑิตสู่การเสริมสร้างอัตลักษณ์บัณฑิต “มีภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรม และมุ่งพัฒนาสังคมสันติสุข” สถาบันให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาโดยส่งเสริมการดำเนินงานด้านกิจกรรม ผ่านการดูแลรับผิดชอบของสำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษา คณะและหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังนั้น การดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันในภาพรวม เพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรม ยึดมั่นในศาสนาและเป็นแบบอย่างที่ดี สถาบันมีนโยบายในการจัดการศึกษาและการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่เน้น “การสร้างชีวิตก่อนอาชีพ” และมุ่งมั่นในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญาจิตวิญญาณ อารมณ์ ร่างกาย และสังคม โดยเน้นการสร้างบรรยากาศ “สถาบันของฉันทสรวรรค์ของฉันทัน”

อภิปรายผล

จากการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และการสนทนากลุ่ม Focus group ระหว่างผู้นำนักศึกษาผู้ปฏิบัติงานด้านกิจกรรมนักศึกษาและผู้บริหาร ซึ่งผู้วิจัยได้สรุปและอภิปรายผลโดยรวมในแต่ละด้านดังนี้

1. การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ พบว่านักศึกษาโดยส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดกิจกรรมด้านวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์นั้นได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนา เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการอย่างกว้างขวางขึ้น ($\bar{X} = 4.16$, $S.D. = 0.79$) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถาบันได้มุ่งเน้นและส่งเสริมให้นักศึกษาพัฒนาความรู้และทักษะด้านวิชาการที่ส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์อย่างมีคุณภาพ โดยเรียนรู้จากกิจกรรมต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรมเรื่องที่เห็นว่ามีประโยชน์ต่อนักศึกษาและเรื่องที่นักศึกษาสนใจ เช่น การปรับบุคลิกภาพเพื่อสร้างความมั่นใจภาวะความเป็นผู้นำ ทักษะการพูดในที่สาธารณะ ทักษะทางสังคมความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ เป็นต้น ดังที่ พรทิพย์ มั่งคั่ง (2550) ได้ศึกษาความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา ผลการวิจัยพบว่าความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมนิสิตโดยรวมและรายด้านในระดับมาก โดยกิจกรรมที่นักศึกษาต้องการเข้าร่วมกิจกรรมตามลำดับ คือด้านบำเพ็ญประโยชน์ ด้านวิชาการ ด้านกีฬาและด้านศิลปวัฒนธรรม ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามเพศโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ส่วนความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมจำแนกตามปีโดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยคู่ที่มีความแตกต่างคือ นิสิตชั้นปีที่ 2 มีความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมโดยรวมมากกว่าชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 3 ส่วนชั้นปีอื่นๆไม่แตกต่าง และสอดคล้องกับนางนุช เสือพุ่ม (2555) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครราชสีมา ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมทางด้านวิชาการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารู้จักคิดและสร้างสรรค์กิจกรรมในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วยซึ่งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับจากการทำกิจกรรมนักศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตค่อนข้างมากเนื่องจากสังคมทุกวันนี้ไม่ต้องการแต่เพียงคนเก่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งความรู้ทางวิชาการวิชาชีพและวิชาชีพชีวิตจึงถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์ ในขณะที่เดียวกันระดับความคิดเห็น

ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในเรื่องการส่งเสริมให้นักศึกษามีโอกาสพัฒนาความรู้ความสามารถทางวิชาการ ตรงกับความต้องการและความสนใจ ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.72) อาจจะเป็นผลจากการจัดกิจกรรมทางวิชาการยังไม่สอดคล้องตามความต้องการของกลุ่มนักศึกษาและยังไม่มีเวทีในการแลกเปลี่ยนความรู้ทางวิชาการที่ชัดเจน และเพียงพอ ซึ่งสอดคล้องกับ นลินี กิติเวชกุล (2533) ได้ศึกษาการรับรู้การเข้าร่วมและความคิดเห็นต่อกิจกรรมนิสิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าความคิดเห็นของนิสิตที่ไม่เคยเข้าร่วมกิจกรรมทั้ง 5 ฝ่ายส่วนใหญ่ เพราะสาเหตุประสบปัญหาด้านการเรียนจะไม่มีเวลาเข้าร่วมกิจกรรม และลักษณะของกิจกรรมไม่สอดคล้องกับความต้องการ โดยสรุปแล้วการจัดกิจกรรมนักศึกษาทางด้านส่งเสริมคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของสถาบัน เป็นอีกแนวทางหนึ่งในการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตได้เพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการอย่างกว้างขวางขึ้น แต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางสถาบันควรสร้างโอกาสและเวทีในการจัดกิจกรรมนักศึกษาทางด้านวิชาการให้มากขึ้นเพื่อเป็นโอกาสในการพัฒนานักศึกษาให้มีคุณภาพทางวิชาการมากขึ้นกว่าเดิม

2. การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านบำเพ็ญประโยชน์ และรักษาสีงแวดล้อมพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อม นั้นได้ส่งเสริมเน้นให้นักศึกษาแสดงพัฒนาศักยภาพของตนเองและรู้จักทำงานร่วมกับผู้อื่น ($\bar{X} = 4.09$, S.D. = 0.78) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและเสียสละเพื่อส่วนรวมได้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่ขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกโอกาสในการศึกษา ฯลฯ นักศึกษาจึงอาสาเข้าไปพัฒนาสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังที่ สหสวรรค์ ผลอรอด (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา พบว่ากิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมผลการวิจัยพบว่านักศึกษาเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีงแวดล้อมช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ

และเสียสละเพื่อส่วนรวมได้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ในที่ห่างไกลความเจริญขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกโอกาสในการศึกษา ฯลฯ นักศึกษาจึงอาสาเข้าไปพัฒนาสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ เช่นกิจกรรมโรงเรียนวัดสะอาดด้วยนักศึกษาพยาบาล โครงการแยกขยะลดภาวะโลกร้อนและโครงการจักรีห้วงโยสโงเด็กพิการทางสมองและปัญญา จ.ราชบุรี เป็นต้น ซึ่งยังได้สอดคล้องกับอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี “บัณฑิตมีภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรม และมุ่งพัฒนาสังคมสันติสุข” ซึ่งเป็นที่สาคัญยิ่งของมหาวิทยาลัย ในการบ่มเพาะและพัฒนานักศึกษาอีกด้วยในขณะเดียวกัน นักศึกษายังมีความคิดเห็นว่าการกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์นั้นยังต้องสอดคล้องกับกิจกรรมในชุมชน ($\bar{X} = 3.93$, S.D. = 0.77) ซึ่งสอดคล้องกับ รักชาติ ทาโพธิ์ และคณะ (2549) ได้สรุปแนวคิดของนักการอุดมศึกษาต่อความสำคัญของกิจกรรมนักศึกษาคือ กิจกรรมการออกค่ายอาสาพัฒนาชนบทในถิ่นทุรกันดารอยากไร้ได้สร้างถาวรวัตถุหลายอย่าง และการให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ ของนักศึกษาแก่ประชาชนในชนบทเช่นความรู้เกี่ยวกับการเกษตรสาธารณสุข และการศึกษาทำให้ชาวชนบทมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยสรุปแล้วการจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้นั้นได้มีการส่งเสริมให้มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การส่งเสริมการบริการทางวิชาชีพแก่สังคมเพราะจะได้รับประโยชน์ทั้งสังคมและนักศึกษา ซึ่งทำให้นักศึกษาเป็นผู้ที่มีความเสียสละประโยชน์ส่วนตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวมพร้อมทั้งเพื่อตอบสนองอัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยนั้นคือ “บัณฑิตมีภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรม และมุ่งพัฒนาสังคมสันติสุข” และให้สังคมเกิดการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่ดีขึ้นเพื่อให้เกิดความสันติทั้งในคนุนยา (โลกนี้) และอาคิระาะห์ (โลกหน้า)

3. การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.78) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมนั้น เป็นกิจกรรมส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมอิสลามเพื่อบำรุงและเผยแพรศิลปวัฒนธรรมของมุสลิม ($\bar{X} = 4.11$, S.D. = 0.73) ทั้งนี้เป็นเพราะมหาวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม

ด้านศิลปวัฒนธรรมอิสลามโดยมีสำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษาที่มีการจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมในรูปแบบของการอนุรักษ์จัดขึ้นทั้งงานภายในมหาวิทยาลัยและภายนอก ดังที่ พรสวรรค์ สาธ (2550) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมในกิจการนักศึกษาศึกษาเฉพาะมหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต ผลวิจัยพบว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษาแตกต่างกันตามศาสนาในกิจกรรมด้านบำเพ็ญประโยชน์ด้านศิลปวัฒนธรรมและด้านจริยธรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับมีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในกิจกรรมของนักศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในขณะเดียวกันนักศึกษามหาวิทยาลัยฟาฏอนี มีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านบำเพ็ญประโยชน์ว่ากิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรมนักศึกษาส่วนใหญ่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี มหาวิทยาลัยส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม โดยมีสำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษาจัดกิจกรรมในรูปแบบของการอนุรักษ์ ทำนุบำรุงศาสนา ส่งเสริมการถือศีลอดสุนัต ส่งเสริมการละหมาดร่วมกันทั้งมหาวิทยาลัย จัดกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรม ในเรื่องรูปแบบการจัดกิจกรรมและลักษณะการจัดกิจกรรมยังอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.82) ซึ่งตรงตามพันธกิจมหาวิทยาลัยด้านการทำนุบำรุงศาสนาอิสลาม การปฏิบัติตนของประชาคมมหาวิทยาลัยตามหลักคำสอนของศาสนา ดำเนินกิจกรรมทางศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดมา ผลรรถ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จห์ ต่อกิจกรรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมไทยโดยมีงานพัฒนานักศึกษาและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่มีการจัดกิจกรรมด้านศิลปะและวัฒนธรรมในรูปแบบของการอนุรักษ์จัดขึ้นทั้งงานภายในมหาวิทยาลัยและนอกมหาวิทยาลัยนอกจากนี้ยังมีชมรมส่งเสริมศิลปะและวัฒนธรรมที่เลือกโดยสโมสรนักศึกษาเป็นตัวการันตีได้ว่าวิทยาลัยได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมนี้ตลอดจนการทำนุบำรุงศาสนาที่ได้จัดกิจกรรมต่าง ๆ เช่นกิจกรรมอบรมคุณธรรมจริยธรรมประจำเดือน โครงการแห่เทียนพรรษาร่วมทำบุญทอดผ้าป่าสามัคคีเป็นต้น เพื่อเป็นการ

อนุรักษ์ขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงามของไทยและนักศึกษาอาจมองเห็นว่าการเข้าร่วมกิจกรรมเป็นการส่งเสริมความสามัคคีเกิดความรักและภาคภูมิใจศิลปวัฒนธรรมไทย โดยสรุปแล้วการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมของมหาวิทยาลัยฟาฏอนีนั้นได้ส่งเสริมให้นักศึกษามีความภาคภูมิใจและซาบซึ้งในศิลปวัฒนธรรมอิสลามแต่มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ทางมหาวิทยาลัยควรสร้างกิจกรรมทางด้านศิลปวัฒนธรรมที่มีความหลากหลายมากขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของนักศึกษาและส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมของนักศึกษาได้อย่างลงตัว

4. การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านกีฬาหรือสุขภาพพบว่านักศึกษามีความคิดเห็นกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมากมีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬามาก ($\bar{X} = 4.00$, S.D. = 0.88) คือทางสถาบันได้มีการส่งเสริมให้นักศึกษาเล่นกีฬาหรือส่งเสริมสุขภาพปลูกฝังความมีระเบียบวินัย เคารพกฎกติกา และมีมารยาทในการเล่นกีฬา และส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมกีฬาโดยจัดให้มีการบริการด้านสุขภาพและจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์ให้กับนักศึกษาได้ออกกำลังกายเรียนรู้กฎกติกามารยาท ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.88) เพื่อให้เกิดพัฒนาการในทุกด้านและนำมาซึ่งความพร้อมในการเรียนและปฏิบัติงานนอกจากนี้มหาวิทยาลัยเองยังมีนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพให้กับนักศึกษาอีกด้วย ดังที่ สหสวรรค์ ผลรรถ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอร์จห์ ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาพบว่า กิจกรรมกีฬาและการส่งเสริมสุขภาพผลการวิจัยพบว่านักศึกษาเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยได้มุ่งเน้นและส่งเสริมให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของกิจกรรมกีฬาโดยจัดให้มีการบริการด้านสุขภาพและจัดการแข่งขันกีฬาเพื่อสร้างทักษะและประสบการณ์ให้กับนักศึกษาได้ออกกำลังกายเรียนรู้กฎกติกามารยาทเพื่อให้เกิดพัฒนาการในทุกด้านและนำมาซึ่งความพร้อมในการเรียนและปฏิบัติงาน เช่นการแข่งขันกีฬาสีจัดการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาด้านกีฬาอยู่ในระดับมาก ในขณะเดียวกันนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมทางด้านกีฬาหรือสุขภาพของมหาวิทยาลัยฟาฏอนี ($\bar{X} = 3.79$, S.D. = 0.93) คือ

มีจุดเด่นคือมีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักศึกษา อาจารย์ เจ้าหน้าที่ และผู้บริหาร และส่งเสริมสนับสนุนนักศึกษาได้เข้าร่วมกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างสถาบัน ดังที่ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2544) ทบวงมหาวิทยาลัยได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาอื่น ๆ คือ เพื่อเสริมสร้างค่านิยมด้านความร่วมมือความสามัคคีรับผิดชอบและเพื่อฝึกการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี รู้จักการวางแผนกำหนดวิธีการและขั้นตอนการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะ โดยสรุปแล้วการจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านกีฬา สถาบันมีนโยบายในการส่งเสริมสุขภาพให้กับนักศึกษา ได้พัฒนาทางด้านกีฬา มีน้ำใจนักกีฬารู้แพ้รู้ภัยและรู้จักการทำงานเป็นทีมได้อย่างดีและควรจัดสรรอุปกรณ์กีฬาให้เพียงพอและสถานที่จัดเก็บอุปกรณ์กีฬาให้เป็นสัดส่วนชัดเจนและเปิดโอกาสให้นักศึกษาได้เล่นกีฬาได้อย่างทั่วถึงจะเป็นการดีมาก

5. การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรม พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นกับการจัดกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.00$, $S.D. = 0.81$) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมทางด้านเสริมสร้างคุณธรรม จริยธรรมเป็นกิจกรรมปลูกฝังให้นักศึกษายึดมั่นในหลักการศาสนาและสามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้อื่นได้ ($\bar{X} = 4.16$, $S.D. = 0.78$) ทั้งนี้ เพราะสถาบันส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรม ตามอัตลักษณ์ของสถาบัน บัณฑิตมีภาวะผู้นำคุณธรรมจริยธรรม นำสังคม สันติสุข เป็นจุดเด่นที่จะพัฒนานักศึกษาสู่การพัฒนาทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพในสังคมกิจกรรมที่พบ เช่น โครงการแบ่งปันรอยยิ้ม แด่น้องมุสลิมเชียงใหม่ โครงการช่วยเหลือบรรเทาผู้ได้รับอุทกภัย โครงการตะฮะหะฮัจญ์ โครงการพัฒนาศักยภาพ (กีฬามุสลิม) กิจกรรมศึกษาอัลกุรอาน สอดคล้องกับ สหสวรรค ผลอรอด (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ต่อกิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม ผลการวิจัยพบว่ากิจกรรมเสริมสร้างคุณธรรมและจริยธรรม พบว่านักศึกษามีความเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะวิทยาลัยส่งเสริมและสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านคุณธรรมและจริยธรรม โดยการกำหนดคุณธรรมด้านจิตอาสาเป็นอัตลักษณ์ของวิทยาลัยและให้นักศึกษานำเรื่องของจิตอาสาเป็น

วัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมทุกประเภท เช่นโครงการสติมาปัญญาเกิด กิจกรรมแบ่งปันน้ำใจสร้างความสดใสให้สังคม กิจกรรมแต่งแต้มสีสันแบ่งปันรอยยิ้ม กิจกรรมจิตอาสาช่วยภัยน้ำท่วม กิจกรรมทำบุญตักบาตรเพื่อสร้างความดี การส่งเสริมคุณธรรมด้านจิตอาสาต่อกิจกรรมนักศึกษา เป็นต้น ในขณะเดียวกันนักศึกษามีความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมทางด้านรูปแบบการจัดกิจกรรมและความหลากหลายน่าสนใจในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $S.D. = 0.88$) สอดคล้องกับ มุฮัมมัดอะฎียะฮ์ อัล - อิบรอฮีม (2553) ได้กล่าวว่า เป้าหมายแรกและเป้าหมายสูงสุดของการศึกษาแห่งอิสลามก็คือการขัดเกลาทางศีลธรรมและการอบรมทางจิตวิญญาณแต่ละบทเรียนจะต้องเป็นเรื่องเกี่ยวกับศีลธรรมและครูทุกคนจะต้องถือว่าจริยธรรมทางศาสนานั้นอยู่เหนือสิ่งอื่นใดเพราะจริยธรรมทางศาสนาเป็นอุดมการณ์เป็นจริยธรรมที่สมบูรณ์และลักษณะอันสูงส่งเช่นนี้ก็เป็นพื้นฐานของการศึกษาแห่งอิสลาม โดยสรุปแล้ว การจัดกิจกรรมนักศึกษาด้านเสริมสร้างคุณธรรมจริยธรรมของสถาบันนั้นส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษามีคุณธรรม จริยธรรมยึดมั่นในศาสนาและเป็นแบบอย่างที่ดี โดยมีนโยบายในการจัดการศึกษาและการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่เน้น “การสร้างชีวิตก่อนอาชีพ” และมุ่งมั่นในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนานักศึกษาให้มีการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญา จิตวิญญาณ อารมณ์ ร่างกาย และสังคม โดยเน้นการสร้างบรรยากาศ สถาบันของฉัน สวรรค์ของฉัน” เพื่อผลิตบัณฑิตให้มีอัตลักษณ์บัณฑิตที่มีภาวะผู้นำ มีคุณธรรมจริยธรรมและมุ่งพัฒนาสังคมสันติสุข สถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาอย่างเต็มศักยภาพ มีความตระหนักถึงพันธกิจหลักและนโยบายในการผลิตบัณฑิตสู่การเสริมสร้างอัตลักษณ์บัณฑิต “มีภาวะผู้นำ คุณธรรม จริยธรรม และมุ่งพัฒนาสังคมสันติสุข” สอดคล้องกับ สำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี (2559) ในคู่มือกิจการนักศึกษาว่า “สถาบันให้ความสำคัญในการพัฒนาศักยภาพนักศึกษาโดยส่งเสริมการดำเนินงานด้านกิจกรรมผ่านการดูแลรับผิดชอบของสำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษา คณะและหน่วยงานต่างๆที่เกี่ยวข้อง ดังนั้นการดำเนินงานด้านกิจกรรมนักศึกษาของมหาวิทยาลัยในภาพรวมเพื่อพัฒนานักศึกษาให้มีคุณธรรม จริยธรรม

ยึดมั่นในศาสนาและเป็นแบบอย่างที่ดี มหาวิทยาลัยมีนโยบายในการจัดการศึกษาและการสร้างสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่เน้น “การสร้างชีวิตก่อนอาชีพ” และมุ่งมั่นในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาทั้งด้านสติปัญญาจิตวิญญาณ อารมณ์ ร่างกาย และสังคม โดยเน้นการสร้างบรรยากาศ “สถาบันของฉันสวรรค์ของฉัน”

จากผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้แนวทางการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมนักศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรเป็นไปเพื่อพัฒนานักศึกษาในทุกด้านทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์ สังคมและสติปัญญา โดยนำกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ทางมหาวิทยาลัยกำหนดมาเป็นแนวทางในการร่างหลักสูตรการจัดกิจกรรมประกอบกับนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดกิจกรรมต่อไปได้ดังนี้

1.1 กิจกรรมทางวิชาการนั้น สถาบันควรมีเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ทางวิชาการของกลุ่มนักศึกษาเพื่อเป็นช่องทางในการถ่ายทอดองค์ความรู้จากการทำกิจกรรมระหว่างนักศึกษาตนเอง สอดคล้องกับ นงนุช เสือพุมิ (2555) ได้ทำการศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาวิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนครศรีฯ ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาจากผลการวิจัยพบว่า กิจกรรมทางด้านวิชาการส่งเสริมและสนับสนุนให้นักศึกษารู้จักคิดและสร้างสรรค์กิจกรรมในแนวทางที่เป็นประโยชน์ต่อสังคมอีกด้วยซึ่งประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับการทำกิจกรรมศึกษานั้นเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นประโยชน์ต่อการใช้ชีวิตในอนาคตค่อนข้างมากเนื่องจากสังคมทุกวันนี้ไม่ต้องการแต่เพียงคนเก่งทางวิชาการเพียงอย่างเดียวแต่ต้องการคนที่มีความสมบูรณ์ทั้งความรู้ทางวิชาการวิชาชีพและวิชาชีพชีวิตจึงถือว่าเป็นบัณฑิตที่สมบูรณ์

1.2 กิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ สถาบันควรกำหนดหลักสูตรการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่เอื้อต่อการพัฒนาชุมชนสร้างความสามัคคีและสามารถเข้าถึงกลุ่มบุคคลในชุมชนให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้คณะ หรือมหาวิทยาลัยอาจจะทำโครงการในภาพรวมเมื่อนักศึกษาไปบำเพ็ญประโยชน์และปรับเข้ากับโครงการได้ทันที สอดคล้องกับ สหสวรรค์ ผลอรรถ (2551) ที่ได้ศึกษาเรื่องความคิดเห็น

ของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น ต่อกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อม ผลการวิจัยพบว่านักศึกษาเห็นด้วยกับการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษายู่ในระดับมากทั้งนี้อาจเป็นเพราะกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์และรักษาสีสิ่งแวดล้อมช่วยให้นักศึกษาได้รู้จักการทำงานร่วมกันเป็นหมู่คณะและเสียสละเพื่อส่วนรวมได้เข้าใจสภาพความเป็นอยู่ของประชาชนที่อยู่ในที่ห่างไกลความเจริญขาดแคลนสิ่งอำนวยความสะดวกโอกาสในการศึกษา ฯลฯ

1.3 กิจกรรมศิลปวัฒนธรรมสถาบันควรส่งเสริมการจัดกิจกรรมนักศึกษาที่ส่งเสริมการยอมรับความหลากหลายทางวัฒนธรรมให้มากขึ้นและเข้าถึงนักศึกษาต่างชาติที่มีอยู่ในสถาบัน เพื่อเพิ่มความหลากหลายขึ้นได้ สอดคล้องกับ สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย (2544) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนักศึกษามหาวิทยาลัยและสถาบันการศึกษาอื่น ๆ คือ เพื่อให้นักศึกษาได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์โดยการเข้าร่วมกิจกรรมเสริมหลักสูตรทั้งในด้านบำเพ็ญประโยชน์ ศิลปวัฒนธรรมจริยธรรมกีฬาและสันทนาการ

1.4 กิจกรรมทางด้านกีฬาสถาบันควรมีจุดเด่นในการจัดกิจกรรมกีฬาสานสัมพันธ์และส่งเสริมสุขภาพประจำปีระหว่างนักศึกษาอาจารย์บุคลากรและผู้บริหาร ทั้งนี้เพื่อสร้างความผูกพันระหว่างกันสามารถเข้าถึงการทำงานร่วมกันในอนาคตได้อย่างดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ จีรวัฒน์ วิวัชร (2547) ที่กล่าวว่า “กิจกรรมเสริมหลักสูตรและเสริมสร้างบุคลิกภาพและสมรรถภาพในด้านต่าง ๆ ให้กับนักศึกษา จะทำให้นักศึกษาเป็นบัณฑิตที่เพียบพร้อมไปด้วยความรู้ ความสามารถ มีวิจรรย์ญาณ เสียสละต่อส่วนรวมมีคุณธรรมและสุขภาพอนามัยแข็งแรงที่ส่งผลไปสู่การเป็นบัณฑิตที่มีความสมบูรณ์ทั้งด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ สังคม และจิตใจ สามารถอยู่ในสังคมได้” ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของอับดุลมาซิ หะยีสมะแอ รองคณบดีฝ่ายพัฒนาศักยภาพนักศึกษา คณะอิสลามศึกษาและนิติศาสตร์ ดังนี้ “กีฬาเป็นกิจกรรมเน้นสร้างความเป็นอยู่ควะห์ (ความเป็นพี่น้อง) ความสามัคคีซึ่งกันและกัน” ทั้งนี้สถาบันควรเพิ่มอุปกรณ์กีฬาประเภท ยิงธนู ซึ่งเป็นกีฬาที่นักศึกษาให้ความสนใจเป็นพิเศษให้ได้มีการเล่นอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน อีกทั้งควรจัดสถานที่จัดเก็บ

อุปกรณ์กีฬาและมอบหมายให้มีผู้ดูแลรักษารับผิดชอบ
เฉพาะ

1.5 กิจกรรมด้านคุณธรรมจริยธรรมของ
สถาบันในการสร้างบัณฑิตที่มีภาวะผู้นำยึดหลักการ
ศาสนาโดยมีนโยบายสร้างชีวิตก่อนอาชีพ สอดคล้องกับ
นโยบายของอธิการบดี ผศ.ดร.อิสมาอีลลุตฟี จะปะกียา
ดังนี้ “สถาบันมีนโยบายในการจัดการศึกษาและการสร้าง
สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาที่เน้นการสร้างชีวิตก่อนอาชีพ
และมุ่งมั่นในการสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนา
ทั้งด้านสติปัญญาจิตวิญญาณ อารมณ์ ร่างกาย และ
สังคม โดยเน้นการสร้างบรรยากาศ “สถาบันของฉัน
สวรรค์ของฉัน” ดังนั้นแนวทางการจัดกิจกรรมที่บรรลุ
ประสิทธิผลควรจัดรูปแบบที่หลากหลายและสอดคล้องกับ
คุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินชีวิตตลอดการศึกษา
ในมหาวิทยาลัยและเมื่อจบการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการนำแนวทางของงานชิ้นนี้ไปทดลอง
ใช้จริงเพื่อหาแนวทางในการพัฒนางานกิจกรรมนักศึกษา
ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. ควรมีการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ
นักศึกษาผู้บริหารคณาจารย์ต่อการจัดกิจกรรมนักศึกษา
เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาการจัดกิจกรรมให้สอดคล้อง
ตามความต้องการของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างชัดเจนมากขึ้น

3. ควรมีการพัฒนากิจกรรมนักศึกษาควบคู่กับ
งานด้านวิชาการ พัฒนากำลังคนสู่ไทยแลนด์ 4.0

4. ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในยุค
ศตวรรษที่ 21

เอกสารอ้างอิง

- จิรินทร์ ธานีรัตน์. (2538). *นันทนาการชุมชน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- จิรวัฒน์ วีรังกร. (2547). *โครงการบัณฑิตยุคใหม่กิจกรรมเสริมหลักสูตรสำหรับนิสิตมหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์*.
กรุงเทพฯ : กองกิจการนิสิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นงนุช เสือพุมิ. (2555). *ความคิดเห็นของนักศึกษาต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษาพยาบาล วิทยาลัยพยาบาลบรม
ราชชนนี จักรีรัช. ราชบุรี : (ม.ป.พ.)*.
- นลินี กิติเวชกุล. (2533). *การรับรู้ การเข้าร่วม และความคิดเห็นต่อกิจกรรมนิสิตของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย*.
วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- พรทิพย์ มั่งคั่ง. (2550). *ความต้องการเข้าร่วมกิจกรรมของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา*. ปรินญา
นิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา. (ม.ป.พ.).
- พรสวรรค์ สาธ. (2550). *การมีส่วนร่วมในกิจกรรมนักศึกษา : ศึกษาเฉพาะกรณี มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต :
กรุงเทพฯ. มหาวิทยาลัยรามคำแหง*.
- มุฮัมมัด อะฎียะฮ์ อัล-อับรอฮ์. (2553). *จุดประสงค์ของการศึกษาอิสลาม*. สืบค้นเมื่อ 10 เมษายน 2560, จาก
<http://www.santitham.org/forum/index.php?topic=1069.msg5321;topicseen>
- รักษาดิ ทาโพธิ์ และคณะ. (2549). *เอกสารคำสอนวิชากิจกรรมนักศึกษาในมหาวิทยาลัยมหาวชิราลงกรณ*
อุบลราชธานี. อุบลราชธานี : (ม.ป.พ.).
- สหสวรรค์ ผลอรรถ. (2551). *ความคิดเห็นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเซนต์จอห์นต่อการเข้าร่วมกิจกรรมนักศึกษา*.
วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2548). *คู่มือการดำเนินโครงการเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพนิสิตนักศึกษา
สถาบันการศึกษาของรัฐและเอกชน*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

- _____. (2556). แผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษา ฉบับที่ 11. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- _____. (2557). คู่มือการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน ระดับอุดมศึกษา พ.ศ.2557. นนทบุรี. (ม.ป.พ.).
- สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย. (2544). อะไรคือปัญหาและอุปสรรคในการพัฒนานักศึกษา. เอกสารสรุปย่อการประชุมสัมมนานโยบายและแนวทางการพัฒนานิสิตนักศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.
- สำนักแผนและประกันคุณภาพนักศึกษา.(2559). รายงานผลการประกันคุณภาพการศึกษาภายในปีการศึกษา 2558. สืบค้นเมื่อ 12 เมษายน 2560, จาก <http://www.plan.ftu.ac.th/index.php/9-uncategorised/92-2558-2>
- สำนักพัฒนาศักยภาพนักศึกษา มหาวิทยาลัยฟาฏอนี. (2558). แผนพัฒนานักศึกษา ประจำปี 2558. ปัตตานี : (ม.ป.พ.).
- _____. (2559). คู่มือกิจการนักศึกษา. ปัตตานี : อัมรูก่อปปี.
- สำเนาวิ ขจรศิลป์. (2533). การพัฒนาระบบอาจารย์ที่ปรึกษาวิชาการระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- สุริยา เสถียรกิจอำไพ. (2551). กิจกรรมนักศึกษากับการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต. สำนักส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพนักศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (ม.ป.พ.).
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607-610.